

Bild: Kristoffer Andrén

"För mig var högstadietiden en ständig jakt på att passa in och vara cool. Jag kom ifrån trygga hemförhållanden och förstod nog inte att alla mina kompisar inte kom från samma förutsättningar och hur hemförhållanden och klass kan påverka."

- Victor Nyåker, regissör

En solig höstmorgon cyklar kompisarna Patrik och Martin till sin högstadieskola. Det som är annorlunda med den här dagen är att de tar med sig ett luftgevär. Istället för att gå till lektionen klättrar de upp på skolans tak. Det är rast och de lägger de sig vid kanten och siktar på olika elever. Sen sparkar de lite boll och snackar. Det slutar dock med att de återigen ligger vid kanten med geväret och denna gång skjuter de några elever. Men varför? Vad är meningen med detta? Det visar sig att efterspelet är viktigt för att förstå brottet.

Filmen undersöker frågor som hur klasskillnader och olika förutsättningar under uppväxten formar individer. Den visar hur vuxna, privat och i sina yrkesroller, ger barn olika förutsättningar och straff. Den ifrågasätter också samhällsstrukturer gällande barn och unga. Men ytterst är det en vacker film om vänskap och om hur barnen hjälper varandra att växa i deras kanske udda relation.

EN FILMHANDLEDDNING FRÅN MEDIECENTER REGION VÄRMLAND

Rekommenderad från högstadiet och uppåt

Före filmen

För att bäst få till bra diskussioner är det bra att förbereda klassen inför filmvisningen. Detta kan göras på olika sätt. För denna film rekommenderas dock endast en kort introduktion av filmens handling, utan att avslöja för mycket.

Efter filmen

- För samtliga frågor gäller att de kan knytas till teman som *samhällsstrukturer, klass, makt, barns förutsättningar och hur skolsystemet fungerar olika för olika personer.*
- Inled gärna med konkreta frågor kring filmens handling och rollgalleri för att recapitulera och sätta igång samtalet.
- Hur är Martin och Patrik klädda? Vad säger det oss om dem?
- Varför gör Martin och Patrik det de gör? Vad vill de med gärningen? Vill de olika saker? Här kan det handla om självförverkligande på olika sätt. Hur ser deras relation ut?

- Hur agerar de vuxna i filmen? Exempelvis vaktmästaren, lärare, och framför allt Patriks föräldrar och rektorn.
- Patrik och Martins handling skapar stor uppståndelse bland eleverna. Hur kan vi förstå det? Denna fråga kan kopplas till detaljer, som samtalet om "King!" och att Martin vill bli bojad.
- Vad händer med Patrik och Martin efter händelsen? Hur kan vi förstå mer om dem och deras situation genom detta?
- Är det som händer Martin och Patrik efteråt rättvist?
- Vem är huvudperson? Hur vet vi det? Här finns kanske inget korrekt svar, men kan skapa diskussion.
- Har filmen ett lyckligt slut? Här finns heller inte *ett* svar.

>

Filmen och läroplanen

King!s centrala teman knyter an till Lgr22 och Gy11: *Grundläggande värden* som "människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet och alla människors lika värde." Filmen knyter an till *Förståelse och medmänsklighet*. "Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse.

Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter.", samt "Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas." Vidare knyter filmen an till *Saklighet och allsidighet* "Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram."

Filmen knyter också an till *En likvärdig utbildning* då "Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas.", och "Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen." Slutligen knyter filmen an till Lgr22: *Skolans uppdrag* "Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsfulla individer och medborgare. Skolan ska präglas av omsorg om individen, omtanke och generositet."

EN FILMHANDLEDNING FRÅN MEDIECENTER REGION VÄRMLAND

Rekommenderad från högstadiet och uppåt

- I denna film spelar formmässiga aspekter av filmen stor roll för berättandet. Hur är filmen inspelad och klippt? Hur vet vi exempelvis när vad vi ser är tankar, tillbakablickar och drömmar? Ändras något då? Hur hjälper filmens musik och ljudeffekter oss att förstå karaktärerna? Vad kan vi läsa ut av de olika miljöer filmen utspelar sig i, exempelvis pojkarnas olika hem? Dessa aspekter kan antingen vävas in i övriga teman man tar upp eller så kan formen vara ett eget tema.
- För en fördjupad diskussion kan fenomenet skolskjutningar/skolattacker och förekomsten av olika typer av vapen i skolor tas upp. Hur tänker eleverna kring detta och känner de sig säkra i sin skolmiljö?
- Vad betyder det att filmen utspelar sig i Värmland och att i stort sett alla skådespelare pratar värmländska? Hade filmen uppfattats på ett annat sätt om den exempelvis visades för elever i Stockholm?

- Om möjligt vore det givande att man direkt efter diskussionen *tittar på filmen igen*, för att känna igen det man diskuterat. Efter en andra visning behövs ingen diskussion.

Nyckelscener

Patrik och Martins relation: 0 min 30 sek (Martin tar med geväret och Patrik skjutsar honom på sin cykel), 8 min 55 sek (Patrik ger Martin sitt skolfoto och får porr tillbaka, kan ses i ett svep från 8 min 20 sek "ungdomarnas revolt"), 19 in 30 sek (Patrik knackar på hos Martin som har blivit förflyttad).

Vuxnas makt över barn: 12 min 48 sek (pappans inflytande över Patrik).

Ungdomarnas revolt: 8 min 20 sek (prat om han som låste in skolans rektor i städskrubben), 18 min 24 sek (Patrik gör en karatespark på sitt rum), 21 min 35 sek (Patrik och Martin förs bort av polisen och alla elever hejar på dem).

EN FILMHANDLEDNING FRÅN MEDIECENTER REGION VÄRMLAND

Rekommenderad från högstadiet och uppåt

Utökat referat av filmens handling

Det utökande referatet kan användas för att nå fördjupad kunskap om filmens audiovisuella berättande, det så kallade filmspråket, som är mycket starkt i denna film. Se filmlexikon nedan för begrepp inom filmanalys.

Referatet kan också användas som stöd i diskussionen. Det är en påminnelse om hur handlingen dramaturgiskt utvecklar sig i filmen, det som i filmtermer kallas för plot.

Martin har ingen cykel utan får sitta på Patriks pakethållare.

I nästa scen befinner de sig på skolans tak. Patrik pratar i telefon med sin mamma som är orolig för att skolan har ringt om frånvaro. Patrik ljuger och lugnar henne. Det är rast och eleverna står på skolgården. Martin och Patrik testar position med geväret vid kanten av taket. Sedan spelar de boll och genom samtalet dem emellan lär vi oss mer om dem som personer och också om deras relation, där Martin är den drivande. De pratar också om mobbning och karate.

King! är en kronologiskt berättad historia, med undantag för minnen, drömscenen och återblicken. Det är en formstark film som arbetar med fast och balanserat rörlig kamera. Ljudet har stor betydelse i filmen, främst musik och ljudeffekter. Filmen saknar berättarröst.

Det är höst och Patrik kommer till Martins hus på cykel för att hämta upp honom. Utanför huset står en schäferhund och skäller aggressivt mot Patrik. Martin kommer ut med vad som ser ut som ett gevär i ett fodral. De retas på skoj med varandra, och vi förstår att de har en nära relation. Martin är klädd i en gul hoodie med dödskallestryck på och bär en svart läderväst med nitar och dödskallestryck. Patrik har en mörkgrön cardigan på sig och en vit krage sticker upp ur halslinningen.

Plötsligt kommer vaktmästaren ur dörren i trapphuset till taket och Patrik och Martin gömmer sig bakom en vägg. Vaktmästaren städar taket från saker, som exempelvis bollen. "Jävla skitungar" säger han. Vaktmästaren upptäcker dem inte. Vaktmästaren står lutad mot väggen på taket och röker en joint. Röken försvinner via ventilationstrumman ner i skolkorridoren. Där får rektorn upp rökdoften, skriker och springer genast efter någon ungdom som är utanför bild. Vaktmästaren går ner igen. Martin och Patrik går till dörren och tar i handtaget. Dörren är låst. De hittar en sida ur ett magasin med nakenbilder. Sedan lägger de sig vid takets kant med geväret igen.

>

EN FILMHANDLEDNING FRÅN MEDIECENTER REGION VÄRMLAND

Rekommenderad från högstadiet och uppåt

Patrik skjuter det första skottet. Det träffar. Sedan skjuter Martin flera skott, också träff. Det blir kaos på skolgården och eleverna springer in. I korridoren blir det skvaller mellan eleverna, och lärarna försöker dämpa stämningen.

Rektor och två poliser står nedanför. Rektor är arg och skriker att pojkarna måste komma ner. Med Patriks skjorta över geväret viftar Martin vit flagg och skriker "Vi ger oss". Patrik vill inte. Martin påminner om en händelse då en elev låste in rektorn i städskrubben och blev "king, liksom". Det här är tio gånger så stort, säger Martin. Pojkarna blir stående en stund och Patrik ger Martin ett skolfoto på sig själv. Martin har inget, annars hade gett ett tillbaka. Istället ger han Patrik den sida med nakenbilder på tjejer som de nyss hittat. Här blir relationen mellan pojkarna tydlig.

Patrik sitter i ett rum i skolan tillsammans med rektor.

Två tjejer står vid en dörr och vill komma in. Dom undrar om Martin och Patrik är därinne. En lärare motar dem i dörren.

Patriks pappa kommer till skolan och får veta av rektor vad som har hänt. Pappan är klädd i skjorta och kavaj. Han går in till rummet där Patrik sitter. Hans mamma är redan där, hör man.

I lärarrummet hålls ett möte. Där kan man prata fritt om händelsen och processa sina egna känslor. Samtalet är fullt av vuxna klyschor, som exempelvis faran med videovåld. Hur kom de upp på taket, hur fick de tag i geväret och tänk om det är ett jaktgevär nästa gång? Med mera. Man pratar inte om pojkarna.

Martin övertalar till sist Patrik och de klättrar ner för stegen och blir gripna. Martin ber polisen sätta på honom handbojor. Polisen nekar.

Rektorn med geväret, poliserna och Patrik och Martin går över skolgården. Eleverna i korridoren ser detta och alla rusar fram till fönstren för att se. Martin försöker komma ur polisens grepp.

Patrik sitter tyst i rummet och ser ner i bordet. Mamman är sminkad och bär rosa blus. Pappa säger att han hört från rektorn att Martin ska vara en stökig pojke som bor i fosterhem. Var det Martins idé? Pappan säger att polisen inte delar på straffet utan att båda får lika hårt straff. Fast det vore väl onödigt att det ska gå illa för båda, menar pappan. Kanske har han tvingat med Patrik upp på taket? Eller var det bara Martin som sköt?

>

Under pappans ihärdiga tal får vi se Martins minnesbilder där Martin försöker minnas och kanske omformulera händelseförloppet. I ljudet hörs schäferhundens skall dovt. Bilden är ljus och lite färglös. Tillslut nickar Martin.

Martin sitter i bilen på väg hem med sina föräldrar. På radion intervjuas rektorn om händelsen. Pappan stänger av och föräldrarna pratar om att en granne i villaområdet bygger en veranda. När de kör upp till sin villa ser vi att bilen är en svart Audi.

I tamburen kammar mamma Patriks hår. Han går upp på sitt rum, och tittar på ett klassfoto. Genom dörren hör han pappan prata i telefon med rektorn och det står klart att Patriks straff blir tre veckors avstängning från skolan. Det tycker pappa är rimligt. Patrik ställer sig mitt i rummet och gör en karatespark, precis som Martin gjorde på taket.

Patrik drömmer en fragmentarisk mardröm om händelsen och vaknar i sin säng. Han tittar på klassfotot. Martin är med på bilden.

Patrik cyklar till Martins hus. Schäferhunden skäller. Patrik knackar på dörren och en man öppnar. Patrik frågar om Martin är hemma. Mannen säger att nej, han har förflyttats. Tyvärr, men det är som det är. Patrik frågar vart Martin har förflyttats. Mannen vet inte, någonstans i Dalarna kanske.

Vi är åter i Martins tankar med minnen från vännen på taket.

I en återblick ser vi hur pojkarna förs över skolgården. Återblicken är filmad i slowmotion. Nu har Martin handbojor. Bakom glasväggen står skolans elever och hoppar, stojar och vinkar. Martin försöker återigen komma ur polismannens grepp. Sedan ser de båda mot glasväggen med upprymda, hoppande elever. I närbild ler de mot varandra.

Filmlexikon

Svenska Filminstitutet har skapat ett filmlexikon som kortfattat beskriver filmens olika berättarbyggstenar. Sidan innehåller också en rad länkar till filmpedagogiskt material, arkiv samt analysmodeller <https://www.filminstitutet.se/sv/fa-kunskap-om-film/filmpedagogik/filmlexikon/>

Debattartikel om skolskjutningar/skolattacker

<https://skolvarlden.se/artiklar/skolattackerna-ar-sociala-fenomen>

EN FILMHANDLEDNING FRÅN MEDIECENTER REGION VÄRMLAND
Rekommenderad från högstadiet och uppåt

Produktionsuppgifter

King!

Spelfilm

Sverige, 2022

Manus: Victor Nyåker och Marcus Svensson

Regi: Victor Nyåker

Foto: Marcus Svensson

Klipp: Marcus Svensson och Victor Nyåker

Producent: Marcus Svensson

Rekommenderad från 11 år

Längd: 26 min

Språk: Svenskt tal.

Redaktion

Text: Jenny Jansdotter

Redaktör: Stefan Barkman

Region Värmland, 2022